FITXA IDENTIFICATIVA

DADES DE L'ASSIGNATURA

Codi: 43280
Nom: Les aus com indicadores de l'estat de conservació dels ecosistemes
Cicle: Màster Universitari Oficial
Crèdits ECTS: 3
Curs acadèmic: 2026-27

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Periode

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter

COORDINACIÓ

MONROS GONZALEZ JUAN SALVADOR

LOPEZ LOPEZ PASCUAL

RESUM

CONEIXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

L'alumne ha de tindre nocions en ecologia, botànica, zoologia, microbiologia, geografia, estadística. A més ha d'estar capacitat per al reconeixement de les aus a partir de l'ús de guies de camp.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

2148 -

Afavorir la inquietud intel·lectual i fomentar la responsabilitat del propi aprenentatge.

Estimular la capacitat per al raonament crític i per a l'argumentació des de criteris racionals.

Que els estudiants posseïsquen les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.

Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d'estudi.

Que els estudiants sàpiguen comunicar les conclusions (i els coneixements i les raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.

Ser capaços d'accedir a la informació necessària (bases de dades, articles científics, etc.) i tenir prou criteri per a la seua interpretació i utilització.

Ser capaços de treballar en equip amb eficiència en la seua tasca professional o investigadora.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Tema 1

Introducció a la Biologia dels ocells. Morfologia bàsica. Taxonomia, sistemàtica i filogènia en ocells. Espècies críptiques. Classificació actual i principals grups. Controvèrsies.

2. Tema 2

Principals mecanismes evolutius en ocells. Conceptes clau: espècies i els seus límits. Nínxol ecològic. Tipus d'interaccions. Utilització dels ocells en conservació d'espècies i hàbitats.

3. Tema 3

Espècies indicadores: definició i característiques. Tipus d'indicadors i exemples. La utilització dels ocells per a la conservació dels ecosistemes: la facilitat de treballar amb ocells. La utilització dels ocells com a espècies marc per a la conservació d'ambients. Exemples d'espècies d'ocells indicadors.

4. Tema 4

Materials i mètodes per a l'estudi dels ocells. Tècniques per a l'estudi dels patrons i processos individuals, poblacionals i ecosistèmics. Mètodes qualitatius i quantitatius. L'ús de la dicotomia presencia/absència. Seguiment integrat de les poblacions. Selecció d'hàbitat. Elecció de variables biòtiques i abiòtiques per a l'estudi d'ocells com a indicadores de l'estat de salut dels ecosistemes.

5. Tema 5

Biologia de poblacions d'ocells. Distribució i factors limitants. El risc de la grandària de l'àrea de distribució. El risc de les grandàries poblacionals i de la densitat de poblacions. Factors d'amenaça: pèrdua i fragmentació d'hàbitat, introducció d'espècies invasores, explotació, malalties, fenòmens estocàstics. El paper de la història. Extincions d'ocells: espècies insulars i continentals.

6. Tema 6

Ocells com a indicadores de contaminació ambiental: pesticides organoclorats i organofosforats; rodenticides; metalls pesants; plàstics i derivats del petroli; compostos radioactius. Ocells com a indicadores de conservació del mitjà aquàtic i terrestre.

7. Tema 7

El paper dels ocells en els ecosistemes. Els ocells com a proveïdores de serveis ecosistèmics: el cas dels ocells carronyers.

8. Tema 8

Moviments: dispersió i colonització. Poblacions fundadores i poblacions insulars. La seua aplicació en la conservació. Efectes del canvi climàtic sobre la fenologia i comportament migratori dels ocells.

9. Tema 9

Les migracions. Què són. On ocorren. Com ocorren. Per què migren els ocells. Comunitats hivernants i estivals a conseqüència dels processos migratoris. Migracions i canvi climàtic.

10. Tema 10

Aplicacions pràctiques. Selecció d'exemples amb les aus com a actors al servici de la conservació.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Total hores	0,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	5,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	10,00
Estudi i treball autònom	11,00
Preparació de classes	8,00
Preparació d'activitats d'avaluació	6,00
Resolució de casos pràctics	5,00
Total hores	**45,00**

METODOLOGIA DOCENT

AVALUACIÓ

BIBLIOGRAFIA

- Ardea. Ardeola. Auk.
- Bird Study. Condor. Ibis. Journal of Avian Biology. Studies in Avian Biology. Ornithological Monographs. Ecology. Biological Conservation. Conservation Biology.
- Svensson, L., Mullarney, K., Zetterström, D., Grant, P.J. 2010. Collins Bird Guide: The Most Complete Guide to the Birds of Britain and Europe. Editorial Collins.
- - Cox. G. W. 2010. Bird Migration and Global change. Island Press. Washington. - Del Hoyo, J., Elliot. A., y Sargatal. J. (16 volumes entre 1992 y 2011). Handbook of the birds of the World. Lynx Ed. Barcelona. - Furness, R.W. & J.J.D. Greenwood. 1993. Birds as Monitors of Environmental Change. Springer. Chapman & Hall. - Gill, F. B. 2007. Ornithology. 3rd Edition. Freeman and company. New York. - Grant. P. Ecology and evolution of Darwin¿ s Finches. Princeton University Press. - Ladle. R. J. y Whittaker. R. J. 2011. Conservation biogeography. Wiley-Blackwell. - Lovette, I. J., & Fitzpatrick, J. W. (Eds.). (2016). Handbook of bird biology. John Wiley & Sons. - Lynch , P.J., Proctor, N.S. 1998. Manual of Ornithology: Avian Structure and Function. Yale University Press. - McDonald, D. y Service. K. 2007. Key topics in Conservation Biology. Blackwell Publishing. - Moller, A. P., Fiedler. W. y Berthold, P. 2006. Birds and climate change. Academic Press. - Moller, A. P., Fiedler. W. y Berthold, P. 2010. Effects of climate change on birds. Oxford University Press. - Scott, G. 2010. Essential ornithology. Oxford University Press. - Sutherland. W. J., Newton. I. y Green. R. E. 2004. Bird ecology and conservation. Oxford University Press. - Svenson, L. 2009. Guía para la identificación de los Paseriformes europeos. SEO/BirdLife. (2ª edición en castellano).